

Werkstuk bovenbouw (4e tot 6e jaar middelbare school)

Wat doet de landmacht? Welke soorten missies zijn er? Hoe beïnvloedt de maatschappij de landmacht? Hoe zet de landmacht zich in voor een beter milieu?

Hier vind je antwoord op je vragen. Veel succes met je spreekbeurt of werkstuk.

Inhoud van dit schoolproject:

1. Wat doet de landmacht?
2. Missies
3. Maatschappelijk kader
4. Milieu

1. Wat doet de landmacht?

De hoofdtaak van de krijgsmacht was tot 1991 de verdediging van eigen grondgebied en het grondgebied van bondgenoten. In 1991 kreeg de krijgsmacht een nieuwe hoofdtaak: deelname aan vredesoperaties.

De landmacht is een onderdeel van de krijgsmacht. De krijgsmacht bestaat verder uit de marine, luchtmacht en marechaussee (militaire politie).

Hoofdtaken

De Koninklijke Landmacht heeft 3 hoofdtaken:

- Wereldwijd een bijdrage leveren aan vrede, veiligheid en stabiliteit.
- Het Nederlandse grondgebied en dat van de NAVO-bondgenoten verdedigen.
- Civiele autoriteiten ondersteunen bij rechtshandhaving, rampenbestrijding en humanitaire hulp, zowel internationaal als nationaal.

Uitzending naar gebieden met conflicten of spanningen

In de praktijk betekent dit dat de overheid Nederlandse militairen uitzendt naar gebieden waar conflicten of spanningen heersen. Daar zetten zij zich in om:

- vrede te bewaren of af te dwingen;
- humanitaire hulp te verlenen;
- rampen te bestrijden.

De Nederlandse overheid zendt militairen die deelnemen aan crisisbeheersingsoperaties vaak uit op verzoek van de Verenigde Naties (uitzending in internationaal verband).

Organisatie Ministerie van Defensie

Het ministerie van Defensie bestaat uit een Bestuursstaf en 4 operationele commando's: de zeestrijdkrachten, landstrijdkrachten, luchstrijdkrachten en marechaussee.

Verder bestaat het ministerie uit de Defensie Materieel Organisatie en het Defensie Ondersteuningscommando. Deze 2 onderdelen leveren materieel en diensten.

Bestuursstaf

De Bestuursstaf maakt het Defensiebeleid. De operationele commando's zorgen voor de uitvoering van beleid. De politieke verantwoordelijkheid rust bij de minister van Defensie. De Commandant der Strijdkrachten is de hoogste militair in Nederland (viersterren generaal). Hij is de voornaamste militaire adviseur van de minister.

Organisatie landmacht

De Commandant Landstrijdkrachten leidt de landmacht. Hij is verantwoordelijk voor de gereedstelling (paraat staan) van operationele landmachteenheden.

Onderverdeling in 'wapens' en 'dienstvakken'

De landmacht is onderverdeeld in 'wapens' en 'dienstvakken'. 'Wapens' bestaan uit militairen die daadwerkelijk het gevecht voeren of steunen. 'Dienstvakken' bestaan uit militairen met een meer verzorgende rol.

Inzet in Nederland

Nederlandse militairen bieden hulp in gebieden waar conflicten of spanningen heersen. Maar ze verlenen ook hulp in Nederland.

Soms gebeurt hulp in eigen land belangeloos. Een aantal voorbeelden:

- De Explosieven Opruimingsdienst Defensie ruimt bommen uit de Tweede Wereldoorlog.
- Militairen worden ingezet bij rampen zoals eerder bij de Bijlmerramp, de vuurwerkcramp bij Enschede, mond- en klauwzeer op boerenbedrijven (MKZ) en overstromingen.
- Hulpposten met landmacht personeel staan langs de route paraat bij de Elfstedentocht en de Nijmeegse Vierdaagse.

Internationale samenwerking

Uitvoering van de hoofdtaken vereist een goede samenwerking tussen land-, lucht- en zeestrijdkrachten. Niet alleen binnen de eigen krijgsmacht, maar ook met de strijdkrachten van andere landen.

De Koninklijke Landmacht werkt al 50 jaar actief samen met de bondgenoten van de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO). De NAVO bestaat uit 28 landen die hebben afgesproken elkaars grondgebied te verdedigen.

Midden- en Oost-Europese landen

Defensiesamenwerking met Midden- en Oost-Europese landen staat hoog op de agenda. Het betreft een samenwerking in het kader van 'Partnerschap voor Vrede'. Partnerschap voor Vrede is een samenwerkingsverband van de NAVO-landen met 22 Midden- en Oost-Europese niet-NAVO-landen. Doel is de krijgsmachten van de deelnemende landen beter geschikt te maken voor gemeenschappelijke operaties.

Kleiner en flexibeler

Om haar nieuwe taken (vredesoperaties in andere landen) goed te kunnen volbrengen moest de landmacht kleiner, flexibeler en sneller inzetbaar worden. Er kwam een herstructurering.

De Nederlandse regering schortte 1996 de dienstplicht op. De landmacht werd een beroepsleger met uitsluitend vrijwillig dienende beroepsmilitairen. Mede door de omschakeling naar een beroepsleger is het personeelsbestand gehalveerd ten opzichte van 1990.

Werving van personeel

De landmacht is een van de grootste werkgevers van Nederland. Jaarlijks moet de landmacht ongeveer 4.500 vrijwillig dienenden werven. Veel militairen kiezen er voor om een paar jaar in dienst te gaan. Daarna zoeken ze een baan in de burgermaatschappij. Bij de Koninklijke Landmacht werken op dit moment ongeveer 17.500 militairen en 2.000 burgers.

Brede opleiding

Het is belangrijk dat eenheden snel inzetbaar zijn bij zowel crisisbeheersingsoperaties als voor de verdedigingstaak van het NAVO-grondgebied. Het is moeilijk te voorspellen waar, wanneer en hoeveel militairen nodig zijn voor een vredesoperatie. Daarom krijgen de militairen een zo breed mogelijke opleiding. Zij oefenen met allerlei modern en hoogwaardig materieel. Op die manier kan de landmacht voor elk conflict een eenheid 'op maat' samenstellen.

Rangen

Elke militair heeft een bepaalde rang. Er zijn militairen met een leidinggevende rang (bijvoorbeeld officier) en militairen die de orders opvolgen (soldaten).

Een beroepsmilitair heeft niet alleen een functie, maar ook een rang. In het algemeen geldt: hoe meer verantwoordelijkheid je hebt, hoe hoger je rang. De rang of het niveau waarop je bij de Koninklijke Landmacht kunt werken hangt af van je opleiding. Net als het bedrijfsleven kent de landmacht verschillende werkniveaus: soldaten en korporaals, onderofficieren en officieren. Rangonderscheidingstekens laten zien welke rang een militair heeft.

Soldaten en korporaals

De soldaten en korporaals zijn de vaklieden en voormannen van de Koninklijke Landmacht. Als soldaat of korporaal word je uitgezonden en moet je in teamverband zorgen voor vrede, veiligheid en vrijheid in de wereld. Ben je eenmaal aangesteld als soldaat of korporaal dan kun je doorgroeien.

Onderofficieren (vakman, leider en instructeur)

Het onderofficierkorps varieert in rang van sergeant tot en met adjudant. Onderofficieren zijn direct verantwoordelijk voor een groep van ongeveer 10 militairen. Ze werken in Nederland, maar ook in het buitenland, bijvoorbeeld tijdens een uitzending. Onderofficieren zijn opgeleid op de Koninklijke Militaire School (KMS) in Ermelo.

Officieren (vakman, leider en manager)

De officier begint als pelotonscommandant en is in die hoedanigheid verantwoordelijk voor een groep van ongeveer 30 militairen. Ze werken in Nederland, maar ook regelmatig in het buitenland, bijvoorbeeld tijdens een uitzending. Ze worden opgeleid op de Koninklijke Militaire Academie (KMA) in Breda.

Militair personeel: 'Wapens'

Soldaten vervullen verschillende functies binnen de landmacht. Afhankelijk van kennis en vaardigheden deelt de landmacht een militair in bij: infanterie, korps commandotroepen, cavalerie, artillerie, genie of verbindingdienst.

Infanterie

Van oudsher zijn dit de militairen die te voet vechten. De infanterie wordt ook wel grondtroepen genoemd. Deze soldaten beschikten vroeger over een geweer en traden in grotere groepen op om vijandelijke troepen uit te schakelen. Waar de cavalerie het gevecht aanging te paard, deed de infanterie dat te voet.

Inmiddels is de infanterie gemoderniseerd. Nog steeds treden de infanteristen te voet op, maar zij verplaatsen zich met wiel- en pantservoertuigen en met helikopters over grotere afstanden. De infanterie maakt gebruik van een groot wapenarsenaal variërend van geweren, mitrailleurs, antitankwapens en mortieren. Voor het optreden in moeilijk toegankelijk terrein (bossen, bebouwing, jungle, bergen en arctische gebieden) zijn zij uitermate geschikt.

Cavalerie

Ook wel ruitervolk/paardenvolk genoemd is van oudsher de naam voor de militaire eenheid die zich te paard voortbewoog en te paard vocht. De cavalerie voert de verkenningstaken uit, waarbij ze gegevens verzamelen over de sterkte en plannen van tegenstanders maar ook over bevolking of terrein.

Artillerie

Soldaten van de artillerie schieten met kanonnen op doelen over grote afstanden, soms wel oplopend tot 30 kilometer. Ze zien de doelen waarop ze schieten niet maar krijgen die informatie van waarnemers die zich vlak bij het doel bevinden. Het is dan ook zaak voor hen om zo nauwkeurig mogelijk op het doel te schieten. De artillerie ondersteunt zo de infanterie en cavalerie. Een speciale afdeling van de artillerie is gespecialiseerd in het uitschakelen van vliegtuigen en helikopters. Zij gebruiken daarvoor luchtdoelraketten.

Genie, laatste regel toevoegen

De genie zorgt dat de eigen troepen zich zo snel mogelijk kunnen verplaatsen. Daarnaast proberen ze tegenstanders juist te vertragen. Genisten kunnen hindernissen opwerpen of opruimen, bruggen vernietigen of juist herstellen en mijnenvelden ruimen. Daarnaast zorgt de genie voor opbouw van kampen en herstel aan huizen, riolering, water- en stroomvoorziening.

Verbindingdienst

De verbindingdienst verzorgt de communicatie tussen alle troepen. Zij gebruiken de modernste apparatuur, zoals radar, stoorzenders, mobiele telefoons, navigatiesystemen en verschillende soorten computers.

Reservisten

Reservisten zijn mensen die naast een burgerbaan of studie ook militair zijn. Zij trainen een aantal uren per week en kunnen worden ingezet als Defensie extra militairen nodig heeft. De hoofdtaak van militairen van de Nationale Reserve is 'bewaken en beveiligen'. Daarnaast heeft de landmacht 'reservisten specifieke deskundigheid'. Zij hebben een bepaald specialisme waar Defensie gebruik van maakt zoals bijvoorbeeld een dokter of een werktuigbouwkundige.

Militair personeel: 'Dienstvakken'

Militairen van de 'dienstvakken' zorgen ervoor dat militairen van bijvoorbeeld gevechtseenheden hun taak zonder belemmering kunnen verrichten.

Logistiek

Dienstvak logistiek heeft een veelomvattende taak en zorgt onder meer voor:

- transport van mensen en materieel;
- bevoorrading van de troepen met levensmiddelen, kleding, munitie en brandstof.

Technische dienst

De technische dienst zorgt ervoor dat het militaire materieel in perfecte staat verkeert.

Geneeskunde

De geneeskundige dienst bestaat uit artsen en verpleegkundigen.

Militaire administratie

De militaire administratie zorgt voor:

- geldzaken;
- de administratieve verwerking van alles wat met personeel en materiaal te maken heeft.

Psychologen

De psychologen begeleiden de medewerkers van de landmacht en geven geestelijke hulp.

Sociologen

De sociologen onderzoeken gedrag. Ze geven bijvoorbeeld advies over de opleiding van het personeel.

Juridische dienst

De juridische dienst houdt zich bezig met wetten en regels waarmee de landmacht te maken heeft.

Burgerpersoneel

Bij de landmacht werken ongeveer 21.000 militairen, van wie 3.500 reservisten en 2.000 burgers.

Burgermedewerkers mogen geen gevechtscfunctie hebben. Je komt burgermedewerkers overal in de organisatie tegen. Ze werken bijvoorbeeld als webredacteur, technicus of beleidsadviseur. Burgers werken net als militairen op verschillende niveaus, maar ze hebben geen rang.

2. Missies

Er zijn landen waar het al oorlog is sinds de mensen het zich kunnen herinneren. Vaak zijn dat burgeroorlogen. Soms worden Nederlandse militairen naar dit soort landen uitgezonden om ervoor te zorgen dat er vrede komt.

De VN

Internationale organen kunnen een vredesmissie oprichten als ergens ter wereld een conflict ontstaat.

De volgende internationale organen 'beslissen tot een vredesmissie':

- Verenigde Naties (VN);
- NAVO (Noord-Atlantische Verdragsorganisatie);
- de Europese Unie;
- de West-Europese Unie (WEU).

Mandaat

Deze beslissing wordt ook wel een mandaat (opdracht) genoemd. Het mandaat bepaalt het doel, de taken, de bevoegdheden, de middelen en de structuur van de vredesmacht. De meeste mandaten voor vredesmissies komen van de VN. Meestal zijn deze mandaten moeizaam tot stand gekomen. Er is uitgebreid overleg nodig tussen:

- de permanente leden van de Veiligheidsraad;
- betrokken omringende landen van het conflictgebied;
- lokale partijen.

Geen eigen leger

De VN beschikken zelf niet over een leger. Zodra de Veiligheidsraad militair ingrijpen nodig vindt, vraagt zij de landen die lid zijn van de VN om troepen beschikbaar te stellen. De regering van een land stuurt dus zelf soldaten naar een crisisgebied. Deze soldaten vallen vanaf dat moment onder de verantwoordelijkheid van de VN.

Kosten

De landen die lid zijn van de VN betalen lidmaatschap. De VN betalen met dit geld een deel van de operaties. Daarnaast geven de VN een vergoeding aan landen die deelnemen aan een operatie. Deze landen moeten zelf ook nog een deel van de kosten betalen. Dit deel kan oplopen tot tientallen miljoenen euro's.

Typen missies

Vredesoperaties bewegen zich in het schemergebied tussen 'echte' vrede en 'echte' oorlog. Militairen in een conflictgebied dragen bij aan vrede en veiligheid. Ze voeren dus geen oorlog. Zij gebruiken in de meeste gevallen geen geweld, tenzij ze zelf worden aangevallen.

De belangrijkste typen vredesoperaties zijn:

- waarnemingsmissies;
- vredesafdwingende missies (peace-enforcement);
- vredeshandhavende missies (peacekeeping).

Gekleurde helmen en baretten

Organisaties gebruiken kleuren van helm, kleding en uitrusting om hun afkomst en bedoelingen duidelijk te maken. Ook kun je aan emblemen op voertuigen en kleding zien waar iemand bij hoort.

Waarnemingmissies

Waarnemers zijn meestal ongewapende militairen die vanuit observatieposten of via patrouilles toezien of partijen zich houden aan een vredesakkoord of wapenstilstand.

De waarnemers brengen zo snel mogelijk rapport uit. Hoe eerder zij ongeregelheden signaleren, hoe beter de militairen kunnen voorkomen dat het uit de hand loopt.

Opleiding van waarnemers

In principe kan elke bedreven officier optreden als internationaal waarnemer. Er is een speciale

opleiding voor waarnemers op de school voor Vredesoperaties in Amersfoort. Onderling delen waarnemers ervaringen.

Het belang van neutraliteit

Bovenaan het lijstje van raadgevingen staat neutraliteit. “De plaatselijke bevolking stelt chantage, steekpenningen, loslippigheid, intieme verhoudingen met inwoners over het algemeen niet op prijs”, noteerde een waarnemer. “Dit resulteert vaak in uitwijzing, persona non grata (ongewenst persoon), mes in de rug.”

Vredesafdwingende missies

Bij vredesafdwingende missies (peace-enforcement) mogen militairen geweld gebruiken om een einde aan een conflict te maken.

Tijdens de Koude Oorlog is dit middel alleen in de Korea-oorlog toegepast. Oost (Verenigde Staten) en West (toenmalige Sovjet-Unie) waren het nooit eens over acties die een ander voorstelde. Telkens sprak een van de 2 landen een veto (“ik verbied”) uit. Hierdoor kon de Veiligheidsraad bijna nooit in actie komen tegen conflictsituaties. In de Korea-oorlog lukte dit wel. De reden hiervoor was de afwezigheid van de Sovjetvertegenwoordiging bij de beslissende vergadering.

Na de Koude Oorlog

Vanaf 1989, het einde van de Koude Oorlog, ontstonden meer mogelijkheden voor vredesafdwingende missies. De internationale gemeenschap heeft ingegrepen bij:

- Agressie tussen landen (bijvoorbeeld operatie Desert Storm als antwoord op de Iraakse aanval op Koeweit in 1990.
- Geweld en noodsituaties binnen landen (bijvoorbeeld de burgeroorlogen in Somalië en Bosnië-Kroatië).

Wisselend succes

Het succes van peace-enforcement operaties is wisselend. Succesvolle operaties waren bijvoorbeeld:

- Operatie Desert Storm: Iraakse troepen vertrokken begin 1991 uit Koeweit.
- De Bosnische Serviërs kwamen in 1995 naar de onderhandelingstafel nadat ze zware klappen kregen tijdens de operatie Deliberation Force.

Pogingen om partijen te ontwapenen in het door honger geteisterde Somalië, werkten eerder averechts.

Vredesafdwinging alleen is niet genoeg

Een vredesafdwingende missie biedt geen oplossing voor de lange termijn. Om een land werkelijk te helpen, moeten de missies gepaard gaan met een wederopbouwprogramma of een complete vredesregeling.

Nederlandse deelname

Nederland heeft deelgenomen aan de vredesafdwingende missie in Bosnië.

Vredeshandhavingsmissies

Militairen die deelnemen aan een vredeshandhavende missie (peacekeeping) plaatsen zich min of meer passief tussen de strijdende partijen. Ze proberen tijd te winnen voor een militaire of politieke oplossing. Peacekeeping is de voor de Verenigde Naties (VN) het hoogst haalbare op het gebied van vrede en veiligheid.

Vredeshandhaving tijdens Koude Oorlog

Tijdens de Koude Oorlog waren vredeshandhavende missies gemakkelijker te realiseren dan vredesafdwingende missies. Oost en West zagen vredesafdwingende missies als een bedreiging van hun eigen positie. Het niet-bedreigende karakter van vredeshandhavende missies blijkt uit:

- vooraf instemming van de grote mogendheden (de permanente leden van de VN);
- vooraf instemming van de lokale partijen;
- absolute neutraliteit;
- grote terughoudendheid bij het gebruik van geweld (alleen als militairen direct worden aangevallen).

Een nieuwe, meer actieve stijl

Na de Koude oorlog ontwikkelde zich een nieuwe stijl van vredeshandhaving. Naast het vormen van een buffer tussen de strijdende partijen ondernamen de militairen andere activiteiten. Zij gingen de betrokken partijen actiever steunen bij het vinden van een politieke oplossing. In samenwerking met lokale autoriteiten bemoeiden de militairen zich met:

- de opbouw van een democratisch staatsbestel;
- het herstel van de infrastructuur;
- het op gang brengen van de lokale economie.

De ISAF missie in Afghanistan, waar de landmacht een flinke bijdrage aan leverde in de provincie Uruzgan, is een goed voorbeeld van zo'n missie nieuwe stijl.

Beperkingen aan vredeshandhavende missies

Er zijn beperkingen aan dit type vredesmissies. De militairen mogen bijvoorbeeld geen geweld gebruiken. Het komt voor dat militairen te maken krijgen met situaties waarop ze achteraf gezien toch beter militair hadden kunnen reageren. In de oorlog in Bosnië-Kroatië vielen in juli 1995 Bosnische Serviërs een door de VN veiliggesteld gebied aan.

Nederlandse deelname in vredesmissie in Bosnië

Een Nederlands bataljon bewaakte dit gebied. Deze VN-militairen waren met hun lichte wapens kansloos tegen de aanvallers. Bovendien mochten zij hun wapens alleen voor eigen bescherming gebruiken. Srebrenica werd compleet onder de voet gelopen. De blauwhelmen konden alleen toekijken. Zij hadden niet de middelen en politieke ruimte om vrede af te dwingen.

Nederlandse deelname in vredesmissies

Nederland heeft deelgenomen aan de vredeshandhavingsmissies in Bosnië en Irak.

Wie gaan er?

Vredesoperaties spelen zich vooral af op het land. Het gaat daarbij om het beïnvloeden van partijen, waaronder de bevolking. Met bijvoorbeeld patrouilles en waarnemingen, gesprekken en overleg, controles en ondersteuning, wordt de vrede gehandhaafd of desnoods met geweld afgedwongen.

Om die reden spelen de volgende 2 onderdelen de hoofdrol:

- Koninklijke Landmacht;
- Korps Mariniers van de Koninklijke Marine.

Zij leverden ongeveer driekwart van de militairen die Nederland heeft uitgezonden.

3. Maatschappelijk kader

Kom hier meer te weten over het opschorten van de dienstplicht, de toenemende media-aandacht voor militaire operaties en de rol van de publieke opinie.

Verschuiving van taken

Al jarenlang zet Nederland zich in voor vrede en veiligheid. Vóór de Tweede Wereldoorlog was die inzet gericht op de verdediging van Nederlands grondgebied. Hier kwam langzaam maar zeker verandering in.

Regeringen realiseerden zich dat ze voor hun vrede en veiligheid van elkaar afhankelijk waren. Internationale samenwerking werd steeds belangrijker. Nederland trad toe tot:

- de NAVO (Noord-Atlantische Verdragsorganisatie);
- de VN (Verenigde Naties).

Einde Koude Oorlog leidde niet tot veiliger wereld

Toen de Koude Oorlog eindigde verdween de onmiddellijke dreiging van een aanval op eigen of West-Europees grondgebied. Het einde van de Oost-West tegenstelling heeft niet tot een veilige wereld geleid. Er bleven spanningen die de internationale rechtsorde bedreigden, bijvoorbeeld:

- etnische tegenstellingen;
- opkomend nationalisme;
- moeizaam verlopende hervormingen in Oost-Europa.

Crisisbeheersing

De oude hoofdtaak van de krijgsmacht (verdediging van grondgebied in bondgenootschappelijk verband) werd in 1991 aangevuld met een nieuwe hoofdtaak: inzet in crisisbeheersingsoperaties. In de praktijk betekent dit dat de Nederlandse regering Nederlandse militairen uitzendt naar gebieden waar conflicten of spanningen heersen. De militairen:

- bewaken de vrede of dwingen deze af;
- verlenen humanitaire hulp;
- bestrijden rampen.

Deelname aan crisisbeheersingsoperaties vindt meestal plaats in internationaal verband, vaak op verzoek van de Verenigde Naties. Voorbeelden zijn het optreden van Nederlandse militairen in Bosnië en Kroatië en de verlening van humanitaire hulp in Zaïre (Rwanda).

Beroepsleger

Om de nieuwe taak (deelname aan vredesoperaties) goed te volbrengen was een herstructurering nodig. De landmacht moest kleiner, flexibeler en sneller inzetbaar.

Tot 1996 moest iedere Nederlandse jongeman die 18 jaar werd, zich laten keuren voor de militaire dienstplicht. Bij goedkeuring kon de landmacht hem oproepen om zijn dienstplicht te vervullen. Aan deze oproep moest hij gehoor geven. Deze verplichting heette opkomstplicht: je moest 'opkomen voor je nummer'. Je had het recht om te weigeren door een beroep te doen op gewetensbezwaren. Als je wilde studeren kreeg je uitstel.

Uitstel van de dienstplicht

In 1996 stelde de Nederlandse regering de opkomstplicht voor onbepaalde tijd uit. Dit betekende dat er geen burgers meer werden opgeroepen om hun dienstplicht te vervullen zolang de veiligheidssituatie dat niet vereist. Na ruim 180 jaar kwam een einde aan de militaire dienstplicht. Sindsdien is de landmacht een beroepsleger. Militairen maken nu vrijwillig deel uit van de landmacht. Mede door de omschakeling naar een beroepsleger is het personeelsbestand ten opzichte van 1990 gehalveerd.

Soorten dienstverband

Na de dienstplicht werkte de landmacht met 2 soorten beroepsmilitairen:

- De voormalige dienstplichtige werd vervangen door de Beroeps Bepaalde Tijd (BBT'er). Die BBT'er tekende voor een dienstverband van een paar jaar.
- De beroepsmilitair met een vast contract heette Beroeps Onbepaalde Tijd (BOT'er).

De beroepsmilitairen zijn direct inzetbaar. Ze kunnen altijd uitgezonden worden naar het buitenland. De man of vrouw die kiest voor een functie als beroepsmilitair doet dat bewust en vrijwillig. Zij ervaren hun beroep meestal als spannend en afwisselend.

Inmiddels is het onderscheid tussen BBT en BOT opgeheven en is overgestapt op een flexibel personeelssysteem voor alle militairen. Op 2 momenten in de militaire carrière maken individu en organisatie de balans op of ze de toekomst weer samen of gescheiden tegemoet zullen treden.

Werken bij de Landmacht

Werken bij de landmacht is anders dan werken in een normale '9 tot 5 baan'. Het leven als militair is afwisselend, avontuurlijk, vaak veeleisend en soms lichamelijk zwaar. Je kunt naar een crisisgebied, waar ook ter wereld, worden uitgezonden. Bovendien doen je collega's regelmatig een beroep op je verantwoordelijkheidsgevoel.

Geschikt?

Niet iedereen is geschikt voor een baan als beroepsmilitair. Ben je dat wel? Dan krijg je er natuurlijk iets voor terug. De landmacht biedt uitstekende arbeidsvoorwaarden:

- een goed salaris;
- de mogelijkheid een studie te volgen op kosten van de landmacht.

Media

Dankzij de nieuwe taak (deelname aan vredesoperaties) krijgt de krijgsmacht meer media-aandacht dan voorheen. Commandanten en voorlichters hebben zich aangepast aan onvoorziene vragen en omstandigheden.

De maatschappij is mondiger geworden en er is steeds meer toegang tot informatie.

Weinig controle

Journalisten blijven niet langer alleen in het 'thuisland', maar laten ook de tegenstander aan het woord. De nieuwsstroom is moeilijk te controleren of in te dammen. Satellieten maken van de wereld een 'global village'. Livebeelden van CNN uit Bagdad tijdens de Golfoorlog tonen dit aan. Massamedia nemen tijds- en plaatsbarrières weg. Op mondiale schaal vindt informatie-uitwisseling plaats. De wereld verandert als het ware in een dorp.

Internet

Internet is een invloedrijk medium, via internet:

- lezen mensen berichten uit oorlogsgebieden die in de officiële media van het oorlogsgebied verboden zijn;
- protesteren mensen door bijvoorbeeld de site van een regering massaal te blokkeren.

Het individu kan met internet rechtstreeks invloed uitoefenen op het verloop van een vredesoperatie.

Hulpverlening

Internationale crisisbeheersing, waaronder humanitaire hulpverlening, is de tweede hoofdtaak van de krijgsmacht. De landmacht zet zich in voor een goede hulpverlening aan mensen in nood.

De landmacht houdt zich voor een groot deel bezig met de volgende taken:

- het bieden van bescherming;
- het leveren van logistieke ondersteuning zoals vervoer, distributie en geneeskundige ondersteuning;
- het herstellen van infrastructuur;
- het bieden van training, opleiding en praktijkbegeleiding;
- het assisteren van andere hulporganisaties.

Tegenwoordig is de Koninklijke Landmacht doorlopend betrokken bij zo'n 15 buitenlandse missies en is dagelijks actief in eigen land met operaties voor de binnenlandse veiligheid.

Discussiestellingen

Je kunt (een van) de volgende discussiestellingen in een verslag of werkstuk verwerken.

Noteer niet alleen je eigen mening, maar vraag ook naar opvattingen van anderen.

- Hoewel de dreiging uit het Oosten kleiner is geworden, is de veiligheid in Europa allesbehalve stabiel. De inkrimping van de krijgsmacht was daarom overhaast.
- De landmacht moet geen militairen met hulpverleners meesturen, dit lokt alleen maar geweld uit.
- Nu de wereld een 'global village' is geworden, zullen conflicten tussen landen binnen een halve eeuw tot het verleden behoren.
- Vanwege de hoge kosten moet de belastingbetaler via een referendum meebeslissen over iedere deelname aan een vredesmissie.
- Vanwege de taal- en cultuurverschillen is het onverstandig om Nederlandse militairen bij vredesmissies buiten Europa in te zetten.

4. Milieu

Militaire oefeningen belasten het milieu. Defensie neemt maatregelen om deze belasting zoveel mogelijk te verminderen.

Denk maar aan pantservoertuigen die op de hei oefenen, aan de verschoten munitie en aan de energie die voertuigen en vliegtuigen verbruiken. De landmacht neemt maatregelen om de belasting op het milieu te verminderen. De landmacht::

- beheert oefenterreinen op een speciale manier. Beheerders letten niet alleen op de militaire waarde maar ook op de natuurwaarde van het gebied;
- bedenkt andere manieren van oefenen, bijvoorbeeld in simulatoren;
- scheidt afval en verbiedt stoffen die de ozonlaag aantasten;
- onderzoekt of zij andere energiebronnen kan gebruiken, zoals zonne-energie;
- onderzoekt of zij radioactief materiaal in kompassen en richtkijkers van geweren kan vervangen door andere stoffen.

Milieubeleid

Bij Defensie is de Coördinator Ruimtelijke Ordening en Milieuzaken Defensie verantwoordelijk voor het milieubeleid. Hij is aanspreekpunt voor de minister en geeft adviezen aan de verschillende onderdelen van Defensie.

In het Defensie Meerjarenplan Milieu staat vastgelegd hoe Defensie, en daarmee ook de landmacht, om wil gaan met het milieu.

Kosten van natuurbeleid

Het natuurbeleid van de landmacht kost jaarlijks ongeveer € 2 miljoen. De landmacht besteedt het geld aan onder meer:

- onderhoud van de natuur op landmachtterreinen;
- vergroting van de kennis over de natuur.

Natuurbeheer op oefenterreinen

De landmacht heeft duizenden hectare schiet- en oefenterrein. Omdat hier nauwelijks mensen komen, gaat de natuur er ongestoord zijn gang. Er komen planten en dieren voor die je nergens anders in Nederland aantreft. Daarom doet de landmacht er van alles aan om schade aan de natuur in deze gebieden te voorkomen. Een voorbeeld is het oefenterrein de Marnewaard in de provincie Groningen. Daar leven onder meer de grauwe kiekendief en de veldleeuwerik. Deze vogelsoorten broeden op weinig gebruikte grasvlaktes. En die zijn schaars in Nederland.

Op de voor publiek gesloten schietkampen op de Veluwe leeft meer wild dan daar buiten. Zeldzame vlinders en sprinkhaansoorten komen voor op de oefenterreinen in Oldebroek en Harskamp. Het gras wordt niet gemaaid en dat is gunstig voor veel insecten en planten.

Sommige militaire oefenterreinen worden al meer dan 150 jaar gebruikt. Dat heeft waarschijnlijk bijgedragen in het behoud van de natuur. Was dat niet gebeurd dan waren de gebieden waarschijnlijk al veranderd in landbouwgrond of in woningbouwgrond.

Duidelijke regels

Voor elk oefenterrein is een kaart gemaakt waarop staat waar welke oefeningen en welke voertuigen zijn toegestaan. Het is bijvoorbeeld verboden:

- om te graven of een bivak op te zetten in kwetsbare terreinen of op grafheuvels;
- om oefeningen te houden vlakbij (archeologische) monumenten.

Op de terreinen staan borden ter verduidelijking van de regels. Terreinopzichters zien erop toe dat eenheden die het terrein gebruiken zich aan de regels houden.

Overige maatregelen

Tot slot leren de militairen hoe zij in het veld afval moeten scheiden of vuil water moeten afvoeren. De militairen maken bij oefeningen gebruik van munitie die minder belastend is en minder lawaai maakt.

Energie besparen

Milieuzorg is vaak een kwestie van kleine, simpele dingen. Als elke medewerker van de landmacht het licht uit doet tijdens de middagpauze, dan levert dat jaarlijks een besparing van ongeveer 450.000 kWh of € 40.000 op.

Ook het, na gebruik, uitschakelen van een computer levert veel op. Alle locaties van de landmacht beschikken over energiemeters. Hiermee controleren leidinggevenden de hoeveelheid verbruikte energie.

Duurzame energie

De landmacht zoekt naar mogelijkheden voor duurzame energie, zoals windturbines en zonnepanelen.

- Op de schietbaan in de Marnewaard is de elektriciteit van de lampen afkomstig van zonnepanelen. Deze lampen beschijnen 's nachts de waarschuwingsborden die de schietbanen afbakenen.
- In het Opleiding- en Trainingscentrum Rijden wordt Milieuproject Strijpsche Kampen uitgevoerd.
- Defensie bespaart energie door de inkoop van groencertificaten.

Simulatoren

Met de komst van simulatoren hoeven militairen niet altijd meer te oefenen met echte wapens of voertuigen.

Met rijssimulatoren leren soldaten hoe ze voertuigen besturen. Dat scheelt natuurlijk heel veel brandstof. Met schietsimulatoren kunnen meerdere militairen tegelijk deelnemen aan een gezamenlijke schietoefening. Hier is geen echte munitie voor nodig, dus het milieu wordt ontlast.